

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod«
velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Kriza haaške konference preprečena

Angleška delegacija je včeraj po sestanku s francoskimi delegati podala pomirljive izjave —
Uspelo posredovanje Zedinjenih držav

Haag, 12. avgusta. Poročila o poteku pogajanj reparacijske konference pričajo, da je kritična napetost zaradi ostrih izjav angleškega zakladnega ministra Snowdena že precej izgubila na svoji ostrini. Vedno bolj prevladuje mnenje, da je bil nepričakovano oster nastop angleških delegatov bolj taktičnega kakor pa načelnega značaja. Odločen odpor ostalih delegatov je uveril Angleže, da bodo preje razbili konferenco, kakor pa izsilili upoštevanje njihovih zahtev. Zato so včeraj posamezni delegati dali dokaj pomirljive izjave, ki bodo omogočile nadaljevanje ogrožene reparacijske konference.

Ta preokret je pripisovati v gotovi meri tudi intervenciji Zedinjenih držav, ki so nasvetovale prijateljsko angleški vladi, naj ne tira do preloma konference, ker bi imela od tega največji dobiček le Nemčija, ki bi posegla po transferni in moratorični klavzuli Dawesovega načrta. S tem bi se povzročili veliki neredi v mednarodnem gospodarskem življenju in bi se spravili v nevarnost življenjski interesi mednarodnega sožitja narodov. Zedinjene države so v ostalem tudi mnenja, da bi bilo Youngov načrt treba zamenjati z boljšim, to pa je mogoče doseči samo z nadaljevanjem dela haaške reparacijske konference.

Haag, 12. avgusta. Voditelji delegacij šestih glavnih držav na mednarodni konferenci v Haagu so se včeraj dopoldne sestali k razgovoru, ali naj se konferenca odloži ali pa najde kak drug izhod. Angleški minister financ Snowden je na tem sestanku ustno ponovil svojo včerajšnjo pismo izjavo, da s svojimi govori nikakor ni hotel žaliti francoskega nacionalnega čustva in da je treba neke odstavke razumeti priprosto brez dvomnosti. Po dveipolurni razpravi se je sklenilo, naj se generalna razprava o Youngovem načrtu nadaljuje na današnji dopoldanski seji z debato o reparacijskih dobavah v blagu. V splošnem se smatra, da je včerajšnji sestanek uspel in da se bo konferenca nadaljevala. Francoska delegacija je zadovoljna z uspehom tega sestanka, ker smatra, da bo mogel francoski minister financ Cheron s tem dokazati pred francosko javnostjo, da je bilo njegovo stališče koncilijantno in vse prej kot intransigentno.

Na gornjem sestanku je govoril tudi francoski minister Loucheur, ki je dokazal, da francoski strokovnjaki nikakor niso postavili zahtev, naj se izpremeni razdelitveni ključ, kakor je bil določen na konferenci v Spa. Strokovnjaki so se priključili zahtevam Italije in Belgije, ki sta upravičeno smatrali, da sta bili prikrajšani. Francoski strokovnjaki so pristali na predlog angleških strokovnjakov, naj se brezpogojne anuitete Nemčije znižajo, toda pod pogojem, da ostanejo dajatve Franciji neizpremenjene. Francoski strokovnjaki so pač mislili, da postopajo njihovi angleški tovariši v soglasju z angleškim ministrstvom financ.

Angleški minister financ Snowden je odgovoril, da angleška vlada nikoli ni odobrila referata strokovnjakov in njihovih predlogov. Glede svojih izjav v nekaterih izjavah pa trdi, da niso bili misljeni doslovno in da jih zato umika. Končno je angleški minister zunanjih del Henderson ugotovil, da se bo sporazumno delo nadaljevalo.

Haag, 12. avgusta. Po včerajšnjem sestanku zastopnikov delegacij šestih vellesil se je splošno ugotovilo, da se je položaj na konferenci nekoliko zboljšal in da za enkrat ni bojazni, da bi se reparacijska konferenca razšla. Situacija bo popolnoma jasna šele po današnji seji finančnega komiteja.

Pariz, 12. avgusta. »Petit Parisien« poroča iz Haaga, da je njegov poročevalec zvedel iz vrst angleške delegacije, da je predsednik angleške vlade

brezpogojno odobril stališče svojega finančnega ministra na reparacijski komisiji v Haagu. Za primer, da se Angleški ne bodo dale zahtevane koncesije, je angleška vlada sklenila, da ne odstopi od svojih zahtev. V krogih angleške delegacije se izraža naziranje, da bo konferenca po vsej priliki odložena. Po eni verziji se smatra, da bo konferenca prestala z delom že prihodnje dni in da se bo sestala šele po septemborskem zasedanju Društva narodov v Ženevi. Iz drugega viša pa se izve, da se bo predlagala odložitve konference do novembra t. l.

O kakih pripravah za odhod MacDonalda v Haag, še ni nobenega glasu.

Pariz, 11. avgusta. Pariški listi objavljajo ogorčene članke proti postopanju angleškega ministra financ Snowdena na reparacijski konferenci v Haagu. Mnogi listi mu očitajo demagogijo, razkolništvo in brezmejno nesramnost. »Petit Parisien« je mnenja, da Snowden ni gentleman, »Petit Journal« pa trdi, da je Snowden morda dober minister financ, da pa mu primanjkuje lastnosti diplomata in spretnega posredovalca. V ostalem pa prevladuje v pariškem tisku precej razburjeno razpoloženje zaradi usode haaške konference.

Mednarodni dijaški kongres

Budimpešta, 12. avgusta. Mednarodnega kongresa študentov se udeležuje 1800 delegatov iz 38 držav. Posebno številni sta angleška in italijanska delegacija. Minister prosvete Klebelsberg je otvoril kongres z nagovorom, v katerem opozarja mednarodno dijaštvo na nov duh in na naloge, ki čakajo mlado generacijo pri velikem delu sporazuma med narodi. Po otvoritveni seji sta turška in nemška delegacija položili na spomenik madžarskega neznanega junaka velik venec. Enak venec je položila na spomenik madžarskega junaka tudi neka hrvatska skupina jugoslovenskega dijaštva, ki oficijelno ne sodeluje na kongresu.

Največji razbojnik Srbije ubit

Beograd, 12. avgusta. Današnje »Vreme« poroča iz Požarevca da se je tamkaj razširila vest, da so našli nad selom Zazica mrtvega največjega razbojnika v Srbiji Ivana Babejića. Sreski poglavar je odšel na mesto, da ugotovi resničnost vesti.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 22.82, Berlin 13.5475 do 13.5775 (13.5625), Bruselj 7.9211, Budimpešta 9.9485, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0097—8.0397 (8.347), London 276.27 Newyork 56.875, Praga 168.10—169 (168.60) Trst 287.86.
Efekti: Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Prašedion 850 d., Kreditni 170 d., Večje 130 d., Ruše 275—285, Stavbna 53 d., Sešir 105 d.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.87—276.67, Newyork 56.775—56.975, Pariz 221.90—223.90? Milan 296.82—298.82, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.81 sred., Berlin 1354.75 do 1367.75, Dunaj 800.97—803.97, Praga 168.20 do 169, Budimpešta 994.85
Efekti: Vojska škoda 406—407.

INOZEMSKA BORZE.

Curih. London 25.21, Newyork 519.795, Pariz 20.34, Milan 27.18 25, Madrid 75.95, Berlin 123.81, Dunaj 73.24, Beograd 9.1275, Praga 15.88 25, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.76, Sofija 3.25.

Krvavi spopadi med avstrijskim Heimwehrom in delavci

Včeraj je došlo pri razvrtju nove zastave »Heimwehra« do spopada s socijalnimi demokrati, pri čemer se je streljalo z revolverji

Dunaj, 12. avgusta. Po poročilih listov je prišlo včeraj v Burkersdorfu do dejanskega spopada med člani »Heimwehra« in socijalnimi demokrati. Heimwehrovci so hoteli razviti svojo zastavo, kar pa so preprečevali socijaldemokratski delavci. Med obema taboroma je prišlo kmalu do streljanja in splošnega pretepa. K sreči ni bil nihče ranjen od strelcev, pač pa so mnogi dobili lažje

in težje poškodbe od čaš, posod, palic ter železnih predmetov. Oblast je morala poklicati orožništvo na pomoč, ki je končno napravilo red.

Enak spopad med pristaši obeh organizacij je bil v Hadersdorfu, kjer pa je pravčasno poklicano orožništvo vzpostavilo red, preden je prišlo do hujšega.

Velik požar na Bledu

Sinoči je pogorelo gospodarsko poslopje Ažmanove gostilne na Ljubljanski cesti — Le po zaslugi požrtvovalnih gasilcev je bil Bled obvarovan strašne katastrofe

Bled, 12. avgusta.

Včerajšnje dopoldansko neurje nad blejskim kotom in Gorenjsko sploh je preprečilo običajni nedeljski obisk Bleda in njegove okolice. Gostje so dopoldne ostali v hotelskih vežah in se zabavali s kratkimi čitanjem ali pa domačimi družabnimi igrami in kartanjem. Popoldne se je nebo nenadoma zjasnilo in nad blejskim kotom je zasijalo solnce v svojem najlepšem avgustovskem blešku. Kopališča so oživela, v kavarnah je zavihralo veselo rajanje.

Zvečer je bilo v hotelih, restavracijah, Zdraviliškem domu in kajpak v obeh elitnih kavarnah »Toplice« in »Kazino« običajno odhajanje in prihajanje gostov v splošno obilno frekvenco. Po 10. uri je že bilo vse pod streho, deloma v svojih hotelskih in domačih sobah, deloma pa v gostilnicah in kavarnah. Bled se je v par urah pomiril in nič ni pričalo, da bo uro kasneje to naše krasno letovišče, toplot kar v sredini, prizorišče strahotne požarne katastrofe. — Tudi na Ljubljanski ulici je proti 11. potihnil ropot, le v presledkih je zabnel mimo kak avtomobil, ki je zapuščal Bled.

Posebno živahno je bilo v gostilnici Josipa Ažmana na Ljubljanski cesti št. 2. Gostje so sedeli za mizami in se veselo pomenkovali. Zdajci je planil skozi vežo iz dvorišča na cesto pred Ažmanovo hišo uslužbenec Alpavta Fran Maršol in zaklical v temno noč na vso moč: »Gori! Pomagajte!«

Pred gostilnico je stal baš v tistem trenutku službojuči pol. agent St. R., ki je takoj slišal Maršolove klice in izstrelil je iz svojega službenega samokresa tri močne strele v zrak. Gostilničarka in ostalo uslužbenstvo je nato skočilo na dvorišče, kjer se je nudil strahovit prizor. Poleg gostilniškega poslopja popolnoma na samem ležeče gospodarsko poslopje je bilo ta hip že v gostih plamenih. Streho so obložili visoko švigajoči plameni. Gost bel dim se je valil visoko proti nebu. Hipoma so najbližji skočili v avtomobil in zdirjali na orožniško postajo ter obvestili požarno brambo, ki

je bilo o požaru obveščena že tudi po telefonu. Gasilci so bili v par minutah na nogah in kmalu nato prispeli pred Ažmanovo gostilno. Urno so priključili svoje cevi na hidrante in v hipu so brizgnili gosti vodni curki na prasketajočo streho gospodarskega poslopja. Skoro istočasno je pridrvel na kraj požarne nesreče oudelek blejskih orožnikov, ki so obkrožili ogrožene hiše in skrbeli do pogasitve požara za vzorom red. V gospodarskem poslopiju je bilo več voz sena, ves letošnji žitni pridelek, gospodarsko orodje, poljedelski stroji in kmetovalske naprave, ki jih ni bilo več mogoče rešiti. Pač pa so urni gasilci v življenjski nevarnosti odprgali živino v hlevu in jo rešili strašnega pogina v plamenih. Istotako so bili še pravčasno odstranjeni ljudje iz stanovanja, obstoječega iz 3 sob, kuhinje in pritlik. Pohištvo je seveda pogorelo. Ognjeni element je divjal in razsajal do pol 2. ponoči. Ognjegascem se je le po največjem naporu in po brezprimerni požrtvovalnosti posrečilo, da so ogenj pogasili in zlasti obvarovali sosedne hiše nesreče. Velika sreča je bila, da v času požara ni bilo vetrovno. V nasprotnem primeru bi bil ogenj gotovo preskočil na bližnja poslopja in povzročil našemu gorenjskemu letovišču ogromno škodo. Ognjegasci so bili pod vodstvom svojega vzorno požrtvovalnega načelnika Simona Pogačarja.

Po pol 2. ponoči je nudilo gospodarsko poslopje kaj žalostno sliko. Zgorele so tri lope, seno in žitni pridelek letošnjega leta, vse zaloge poljedelskih pridelkov, gospodarsko orodje, strega, tako da so ostali samo še prazni zidovi.

O vzrokih požara se navajajo različne verzije. Ljudem ne gre v glavo, da se na Bledu že več let vrste požari baš v poletnih mesecih in to najraje ob sobotah, nedeljah ali praznikih. Kako je nastal požar, bo vsakogar najbolj objektivno ugotovila komisija, ki je prišla danes na kraj požarne nesreče.

Posestnik Josip Ažman trpi veliko škodo, ker je bil le delno zavarovan. Sodi se, da bo škoda presegala 70.000 Din.

Nedelja v znamenju nesreč in pobojev

Žrtev brezobzirnega avtomobilista v Šmarjah. — Lažja avtomobilska nesreča pri Medvodah.

Ljubljana, 12. avgusta.

Včerajšnja nedelja je bila zopet v znamenju nesreč in številnih pretepev. Prijetili sta se dve avtomobilski nesreči, od katerih je ena zahtevala človeško žrtev. Sinoči je neki dosedaj neznan avtomobilist v Šmarjah pri Razdrtem tako brezobzirno in naglo vozil, da je v temi povozil kovača Lovra Siferja, ki je peljal na kolesu.

Avtomobil je kolo popolnoma strl, kovač pa je s težkimi poškodbami nezavesten oblašal. Brezobzirni avtomobilist se za svojo nesrečno žrtev ni zmenil, marveč je divjal naprej. Siferja je našel neki drugi avtomobilist ležečega na cesti, naložil ga je na svoj voz in prepeljal v ljubljansko bolnico. Toda vsaka pomoč je bila zaman, nesrečni Sifer je čez pol ure umrl, ne da bi se zavedel. Ko je prišla davi njegova žena, ki je že ponoči zvedela za nesrečo, v bolnico, ga je našla mrtvega. Brezobzirnega avtomobilista iščejo oblasti.

Med Medvodami in Jeperco sta se včeraj zaletela skupaj dva avtomobila. Eden je bil avtotaksi Sturm iz Ljubljane, drugi pa Slavčev iz Kranja. Pri karambolu so potniki padli iz obeh avtomobilov. V Šturmovem avtomobilu sta se peljala Dunajčana

Rudolf Brandt in Gizela Ogrin. Oba so morali prepeljati v bolnico. Njune poškodbe so k sreči lažje značaja. Orožniki iz Medvod poizvedujejo, kdo je zakrivil nesrečo.

V mestu je bilo te dni zelo živahno. V Trnovem je bil krvav spopad med delavci, o katerem poroča že današnji »Ponedeljek«. V bolnico so pripeljali težko ranjenega voznika Ivana Muzzolinija, ki je dobil med prepričnim sunek z nožem pod srce. Kakor javljajo iz bolnice je njegovo stanje zelo kritično. Muzzolini se sicer zaveda, bati se je pa komplikacij. — Prihodna ljubljanska porota bo torej obravnavala kar tri zločine uboja, odnosno težke telesne poškodbe samo iz Ljubljane.

Neokusno šalo si je privoščil posestnik B. iz Šiške. Vozil je z vozom po Galletovi poti, po kateri je šel tudi učenec Alojzij Hirschmann. Deček se je vozniku sicer izognil, toda ta je iz biča naredil zank in jo vrgel dečku okoli vratu. Potegnil ga je k sebi in sicer tako močno, da je fant padel pod voz. Pri padcu se je deček zelo poškodoval na glavi. B. se je na stražnici izgovarjal, da gre samo za šalo. Zdi se, da bo neokusna šala draga.

Proslava desetletnice weimarske ustave

Včeraj so se po vsej Nemčiji vršile velike proslave proglašenja weimarske ustave. — Pomembna izjava Hindenburga.

Berlin, 12. avgusta. Včeraj je proslavila demokratska Nemčija 10 letnico weimarske ustave, ki je uspela kar najslabše. Vsa mesta so bila okrašena z državnimi zastavami, vršile so se velike vojaške parade in manifestacijski shodi organizacije »Reichsbanner«, ki si je postavila za nalogo, čuvati demokratsko ustavo pred napadi levičarskih in desničarskih ekstremistov. Zvečer so se vršile slavnosti, gledališke predstave in velike bakljade.

Posebno svečana je bila proslava v Berlinu, kjer se je vršil obhod 150.000 članov organizacije »Reichsbanner«, ki so se zbrali pred nemškimi državnim zborom, v katerem je bila slavnostna spominska seja. Po seji je pozdravil predsednik republike maršal Hindenburg zbrane člane »Reichsbannerja« in jih pozval, naj tudi v bodoče čuvajo z isto vestnostjo kakor doslej nedotakljivost nemške ustave.

Kljub hujskajočim člankom v komunističnih in šovinističnih nacionalističnih listih, ki so pozivali svoje pristaše, naj motijo z nasilji potek slavnostnega dne, ni prišlo nikjer do večjih spopadov. V delavskih predmestjih Berlina so sicer poskušali komunisti motiti slavnostno razpoloženje s protidemonstracijami, kakor tudi nacionalsocialisti v nekaterih manjših mestih vzhodne Prusije, njihove namere pa so se zaradi odločne nastopa policije ključno izjalovile.

Berlin, 12. avgusta. V svečano okrašeni dvorani državnega zbora se je vršila včeraj službena proslava desetletnice weimarske ustave. Državni minister Sewering se je v svojem govoru dotaknil tudi konference v Haagu, kjer se rešujejo usodna vprašanja za ves kulturni svet. Izrazil je nado, da bo konferenca uspela in da se bo dosegel sporazum med narodi. Zatem je govoril o pomenu weimarske ustave za Nemčijo in nemški narod ter o ogromni koristi, ki jo je imela od te ustave Nemčija v desetih letih po njenem sprejetju. — Namesto državnega kancelarja je govoril državni minister Grönnner.

Mednarodna tekma malih letal

Prvi tekmovalci v Berlinu, odkoder so že nadaljevali pot v Hamburg.

Varšava, 11. avgusta. Do sobote ob 15. je prispelo na varšavsko letališče sedem sportnih letal mednarodnega krožnega poleta. Sest letal je nadaljevalo pot v Poznanj. Prvi je prispel v Varšavo Anglež Broad ob 10.26, druga miss Spooner ob 11.02, tretji nemški pilot Hagenmeyer.

Berlin, 12. avgusta. V nedeljo popoldne so prispela na letališče v Tempelhofu prva letala mednarodnega sportnega poleta po Evropi. Prvi je prispel Broad ob 15.26, druga miss Spooner ob 15.29, tretji Carrbery ob 15.36. Prvi dve letali sta takoj nato nadaljevali pot v Hamburg. Kot četrti

je prispel Kirsch, peti je bil Ofoman, šesti Kleps. Zadnji trije so ostali čez noč v Tempelhofu.

Potres v Srbiji

Gornji Milanovac, 12. avgusta. V Gornjem Milanovcu so ob 3.19 zjutraj začutili potres, ki je bil tako močan, da so vsi ljudje pobegnili iz hiš na prosto. Sledilo je zatem tudi nekaj slabših potresnih sunkov. Tudi iz Čačka poročajo, da so tamkaj čutili dva potresna sunka.

Dnevne vesti.

— V spomin na Jos. Jurčičovo slavnost pred 47 leti na Muljavi pri Stični in k tozadevemu sobotnemu članku cenjenega lista bodi povedano, da sta bila glavna aranžerja vsega slavlja prvi slovenski podžupan mesta Ljubljane pokojni Fran Fortuna in pokojni Hugon Turk, prvi ravnatelj Narodne tiskarne v Ljubljani ter sošolec in iskreni prijatelj velikega slavljena Josipa Jurčiča. Vrsta voz in ljudi ob tej priliki je bila nepretrgana od Muljave do Stične, t. j. skoraj 7 km. Slavnostni banket je bil prvovrsten in se je vršil na vrtu gostilne Poličanski v Stični ob ogromni udeležbi, stolaravnatelj in prvi govornik dr. Valentin Zarnik je s svojo besedo vžgal gromovito navdušenje neizštete množice navzočih. Ob tej priliki so slavili tudi navzočega pesnika Simona Gregorčiča ter ga nosili na sokolskih ramah med vzhicem narodom. Da bi bilo slavlje 15. t. m. na Muljavi vredno prvega l. 1882, želimo vsi.

— Napredovanje finančnih konceptnih uradnikov. S krajevim ukazom so bili postavljeni za višje inspektorje generalne direkcije v 4. skupini I. kategorije: Angel Savnik, šef oddelka za trošarine, takse in fin. kontrolo, Ivan Ditz, Matko Kisič, Makso Laschan in dr. Ljudevit Valiavac, viš. inspektorji 1/5 pri finančni direkciji v Ljubljani. — Za višje inspektorje gen. direkcije 1/4 in v d. šefa davčnih uprav: v Ljubljani (mesto) Josip Mosetiz, v Mariboru Avgust Sedlar, v Ptuj Hinko Perne, v Krškem Franc Gabrijelič, dosedanj viš. inspektorji 1/5 pri istih davčnih upravah. — Za inspektorje fin. direkcije 1/6 so bili postavljeni pri fin. direkciji v Ljubljani: Fran Mankovec, dr. Aleksander Podobnik in Viktor Jurko; pri davčnih upravah: v Smerju pri Jelšah Anton Gunde, v Novem mestu Ludvik Muha in v Mariboru Ivan Predkavka, vsi doslej sekretarji 1/7 istih upravah.

— Napredovanje v naši vojski in mornarici. Napredovali so v čin majorja pehotni kapetan I. kl. Rudolf Stauffer, Marij Zlobec in Mirko Gregorič, konjeniki: Rado Avšič, inženjerski Vekoslav Cener, administrativno ekonomske stroke mornarice Anton Jezernik in mornariško tehničar Peter Kuhar.

— Iz sodne službe. Upokojen je sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani Božidar Bežek.

— Raspisane službe. Pri okrajnem sodišču v Celju se odda mesto upravitelja letnišnice in letniškega paznika. Prošnje je treba vložiti do 25. t. m. Higijenski zavod v Ljubljani razpisuje mesto skladiščnika pri državnem zdravilišču za tuberkulozo v Topolščici. Prošnje je treba vložiti do 8. septembra. Mestni magistrat mariborski razpisuje dve mesti gradbenih risarjev. Prošnje je treba vložiti do 1. septembra. Knjiga velja s postnino vred 31.50.

— Nov kazenski zagovornik. Višje delno sodišče v Ljubljani je sprejelo notarskega kandidata Gregorja Šašla v Kranju na njegovo prošnjo in imenik kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

— Iz »Službenih Novic«. »Službene Novice« št. 185 z dne 10. t. m. objavlja zakon o priznanju očitnega čina študentom farmacije, ki so sodelovali v vojnah za osvoboditve in ujedinitve; uredba o besedilni prispegi, ki se polaga ob nastopu službe v orožništvu in uredba o ureditvi poljedelskega ministertva.

— Kje je rudar Zupan? Rudar Jožef Zupan iz Hamborna, rojen 10. februarja 1880 v Laškem v Sloveniji, je odšel v marcu 1906 k voljam in sicer k 20. pešpolku v Mariboru. Dodeljen je bil 9. pohodu, bataljona in l. 1918 je bil še na dopustu. Od tega časa je brez sledu izgubil. Kdor kaj ve o njem, naj obvesti njegovo mater Gertrudo vdovo Zupan, Hamborn, Haldenstrasse 47. Nemčija. Zupanova mati je siromašna starica in po nemških zakonih ima pravico do rudarske rente pri Allgem. Knappschaffverein v Bochumu, če dokaže da je njen sin mrtel.

— Raspisane zdravniške službe. Bolnica za duševne bolezni v Topolnici razpisuje za natečaj za tri zdravnike in za kontraktuelnega agronoma. Prošnje je treba vložiti do 1. septembra.

— Velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se vrši letos 15. septembra v Kranju, na kar opozarjamo vse narodoljubne. Polovična vožnja zagotovljena.

— Ameriški senator v Sarajevu. V Sarajevu je prisel senator ameriškega Kongresa Louis Grampton s svojim sinom. Ogleдал si je zanimivosti mesta, med katerimi so mu najbolj ugajali muzeji.

— 500 ameriških letoviharjev v Dubrovniku. V soboto popoldne je prisel v Dubrovnik velik angleški parnik, ki je izkrcal 500 ameriških letoviharjev. Američani so si ogledali mesto in okolico, večeraj so se pa odpravili v Ercegovino.

— Letošnja tujska sezona v Rogški Slatini bo po dosedanjem posetu sodeč zelo dobna. Do 23. julija je znašalo število gostov 3604, 1. avgusta pa že 4252.

— Zakasnitev izplačila nastavljencom učiteljske v Mariboru. Finančna direkcija v Ljubljani nam je poslala naslednje obvestilo. Radi zakasnitev izplačila osebnih prejemkov za mesec avgust 1929 nastavljencom drž. učiteljske v Mariboru ne zadene finančne direkcije v Ljubljani nikaka krivda. Ministrstvo prosvete ni otvorilo za učiteljskega zadostnega kredita, zato je prosvetni inspektor v Mariboru vpisal finančni direktorji plačilni nalog za državno moško učiteljske šole 8. avgusta t. l., katerega je izvršil oddelek za državno računovodstvo in proračun dne 9. t. m., do čim bo pa prosvetnemu inspektorju moško izdati plačilni nalog za žensko učiteljske šole le tedaj, ko bo ministrstvo otvorilo v to potreben kredit. V splošnem pa prosim direktorja, da naj se v bodoče vsakdo, ki ima prejeti iz državne blagajne kako izplačilo, obrača z event. urgencami

pred vsem na svojega pristojnega nakazovalca, ki je v prvi vrsti poklican pojasniti morebitne zapreke.

— Ljubljansko vrtnarstvo na velesejmski prireditvi »Ljubljana v jeseni« od 31. avgusta do 9. septembra v Ljubljani. Lanskoletna vrtnarska razstava na Pokrajinski razstavi v Ljubljani je vzbujala vseobsežno zanimanje in občudovanje. Doseženi moralni uspeh je napotil upravo Ljubljanskega velesejma v stike z najuglednejšimi ljubljanskimi vrtnarji-razstavljalci — vrtnarji so bili z doseženim uspehom popolnoma zadovoljni in so se zato tudi letos radevolje odzvali vabilu sejmske uprave. Vrtarska razstava na Pokrajinski razstavi je že sigurna.

— Izprememba rodbinskega imena. Na prošnjo pisarja pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani g. Alojzija Tomija Kamernika je veliki župan ljubljanske občine dovolil izpremembo njegovega rodbinskega imena v ime Toni-Rom.

— Nalezljive bolezni v mariborski oblasti. Od 22. do 31. julija je bilo v mariborski oblasti 37 slučajev vneta priušesne slinavke, 25 tifusnih bolezni, 47 škrlatnice, 31 ošpic, 15 davice, 10 šena, 3 vrančnega prisada in 1 krčevite odravelosti.

— Živalske kožne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 29. julija do 4. avgusta je bilo v ljubljanski oblasti 19 slučajev svinjske kuge, 11 svinjske rdečice in 4 garij; v mariborski oblasti je bilo 16. t. m. 17 slučajev vrančnega prisada, 51 svinjske kuge, 34 svinjske rdečice, 1 mehurčasta izpuščaja in 1 čebelnje gnilobe.

Žrebanje loterije

„Županove jame“

bo 15. avgusta. Vse srečke, ki ne bodo do 14. avgusta plačane — so neveljavne

— Program kmetijskega oddelka jesenske prireditve Ljubljanskega velesejma »Ljubljana v jeseni«. 1. Mlekarski sejem obsega prodajo sira, masla in drugih izdelkov, obsega pa tudi propagando za mleko, ki se po drugih krajih čimdalje bolj širi in ki zasluži, da ga tudi pri nas vpeljemo, ne le iz oziroma na zdravstvo, ampak tudi iz splošno gospodarskih oziroma posebnim pogledom na napredek naše živinoreje. Na sejm se bo prodajal sir na debelo in na drobno, ravnotako tudi mlečni izdelki. 2. Vinski sejem bo obsega prodajo vina, in sicer namiznega, ki se bo točil v sodčkih in buteljškah. Vinski sejem bo nudil obiskovalcem priliko, da se pouče o kakovosti raznih domačih vin najenostavnejšim potom. Na sejm bodo zastopala vina iz najboljših dolenskih in štajerskih vinskih gor. Vina se bodo za poskušnjo točila v malih kozarcih. Kupčija na debelo se bo lahko sklepala na licu mesta. 3. Sejem za med. Čebelarji bodo postavili na trg svoje letošnje prideleke in bo dana vsakemu prilika, da se o pravem času preskrbi s potrebno količino tega božjega daru, ki igra tako vlogo pri naši prehrani, zlasti z zdravstvenega stališča. Med in mleko sta bila v davnih časih visoko cenjena prideleka, ki pridobivata danes zopet čim dalje bolj na svoji vrednosti in veljavi. 4. Sejem za kmetijske stroje in gospodarsko orodje. Ta del sejma bo obsegal različne stroje, ki jih rabimo danes za obratovanje poljedelstva, mlekarstva, vinarstva in drugih gospodarskih panog. Na sejm se bo lahko izbiralo in kupilo stroje za potrebe posameznih gospodarjev, pa tudi za potrebe podružnic in drugih gospodarskih organizacij. Stroji bodo na licu mesta tudi obrabovali, da se prepričajo zainteresirani o delazmožnosti strojev in pouče o njih sestavi.

— Kazenski zakonik za kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev je pravkar izdal v slovenskem jeziku knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani. Devetindvajseti snopič Zbirke zakonov obsega namreč zakon, s katerim se uveljavljajo in uveljavljajo kazenski zakonik, zakonik o sodnem kazenskem postopanju in zakon o izvrševanju kazni na prostosti, dalje Kazenski zakonik za kraljevino SHS, potem Zakon o postopanju zlorab in službeni dolžnosti in novi Zakon o zaščiti varnosti in reda v državi. Za praktično uporabo zakonov bo izvršno služilo stvarno abecedno kazalo, ki zaključuje 175 strani obsegaajočo knjigo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi da bo deloma oblačno in nestanovitno. Večerja je bilo lepo samo v Beogradu in Skoplju, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 36, v Beogradu 33,7, v Splitu 33, v Zagrebu 30, v Ljubljani 27,8, v Mariboru 27 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,1, temperatura je znašala 19,3 stopinj.

— Lady Bailey je morala pristati pri Conopli. Kakor znano, se je te dni vršil evropski krožni polet lahkih sportnih avijonov. V petek so priletela prva letala v Zagreb in nato nadaljevala polet. Med prvimi, ki je pristala na letališču v Borongaju, je bila tudi znana angleška letalka lady Bailey. Kakor poročajo iz Subotice, je pa morala lady Bailey pri Conopli blizu Subotice pristati, ker se ni mogla orientirati. Somborski veliki župan je letalko pogostil, na kar je nadaljevala polet.

— Nemčija je dovolila svojim posetnikom velesejmske prireditve »Ljubljana v jeseni«, ki se vrši od 31. avgusta do 9. septembra 25 odst. popust na vseh svojih železnicih. Opažljiva velja na podlagi sejmske legitimacije za vožnjo v Ljubljano od 26. avgusta do 5. septembra t. l., za povratek pa od 31. avgusta do 13. septembra t. l.

— 15. avgusta bo velika veselica s peštrimi sporedom v Ponovi vasi na vrtu Jos. Černe. Ob 15. uri burka »Carodejna brivnica«, ob pol 16. uri žrebanje efektne loterije Županove jame. Pri veselici igra zgodba na pišalo. Na postaji Grosuplje vozovi in avtobus na razpolago.

Če se kaj takega pripeti

se gospe Mica samo smehlja. Kaj pa more mala neboljenka zato. Lehitro tisto obleko za njo in svež predpasnik za mamico, saj vse madaže odstrani brez truda le

— Ko se začne krvne celi poapnavati, deluje uporaba naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavi različne vrste »Franz Josefovo« vodo, ker odpravi zastajanje v žlečnem črevesnem kanalu in leno prebavljenje ter omili dražljivost živcev. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

— Ključ za Esperanto (slovnica in slovarček) je izšel. Uporabljati ga more že perfektni esperantist, začetnik kakor tudi neesperantist. Zaradi nizke cene si ga more nabaviti vsakdo. Naroča se pri »Klubu esperantistov v Ljubljani« — Narodna kavarina. Cena 3 Din. Po pošti posamezni komad v znakah po 3.25 Din. Knjižarne 25 odstotkov popusta.

— Radi uboja sina pet let leče. Pred sodiščem v Sremski Mitrovici se je te dni odigral epilog pretresljive rodbinske tragedije. Na obtožni klopi je sedel 60letni posestnik Pavel Golubović iz Sremskih Karlovcev, obtožen uboja lastnega sina. Golubović se je zadnja leta udajal pijaci in demon alkohol ga je imel popolnoma v oblasti. Pa tudi njegov sin Pavel, katerega je oče odprl mesnico, je bil velik malopridnež. Bil je strasten kvartac, predsedal je cele noči za mizo v gostilni in kvartal na žive in rmtve. Zato je šla mesnica raskom žvižgati, razumljivo pa je tudi, da so se razmere pri Golubovičevih slabšale od dne do dne. Oče in sin sta se smrtno sovražila in prepri so bili na dnevnem srečanju. V prezirih pa je redno vsa rodbina strdno nastopala proti očetu. Ker so bili prepri vedno bolj pogostili, je bila katastrofa neizogibna. Dne 2. julija je stari Golubović ležal popoldne doma, kraj njega pa je stala steklenica vina. Ko je prišel sin domov in zagledal očeta pri pijači, je pograbil steklenico in vino izpil. Start se je uvelil in skočil je proti sinu, ki je bil hitrejši in je vrgel očeta na tla. Stari Golubović je nemudoma pograbil velik mesarski nož in ga sinu porinil naravnost v srce. Sin je med prevozom v bolnico umrl. Pri razpravi se je posestnik Golubović zagovarjal s sihotranom, pa mu ni pomagalo. Obsojen je bil na pet let leče.

POTENJE ROK, NOG itd.

zanestično odstrani »SUDOR« mast lekarno »Pri orlu«, Celje.

— Zopet žrtve Save. Včeraj je bil v Zagrebu lep solčen dan in naval na kopališče na Savi je bil izredno velik. Žal je tudi včeraj Sava zahtevala žrtve. Pri kopanju je utonil kovinar Maks Broz. Sprva utopitvenice indendentit niso mogli ugotoviti, kasneje ga je pa spoznal njegov brat Stepan, ki se je tudi kopal na Savi. Pri pogledu na mrtvega brata se je nesrečni Stepan onesvestil in so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v bolnico.

— Poskusne samomor Slovenke v Zagrebu. V Zagrebu si je včeraj skušala končati življenje 16letna služkinja Katica Javor, rodom iz Brinja. Izpila je večjo količino solne kisline. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ji izprali želodec in ji rešili življenje. Vzrok poskušene samomora je bila živčna bolezen.

Iz Ljubljane

— Uj Poskusno filmanje za miss Ilirijo. Ze dolgo ni Ljubljana tako nestrno pričakovala nobene družabne prireditve, kakor pričakuje weekend, ki ga priredi Aeroklub v sredo v novem kopališču Ilirije. Tako pestrega in zabavnega programa pa tudi ni še imela slična prireditve pri nas. Produkcije našega mladega afgineza Aerokluba, naših sprotikov — rekorderjev in kot najzanimivejša filmanje občinstva in tekmovalci za miss Ilirijo, so glavne točke prireditve, katero zaključijo družabne igre kakor zbijanje loncev, plesanje na vrvi preko bazena itd., vse ob bini razsvetljavi bengalskega ognja in žarmetov ter ob zvokih prvovrstne godbe. Opozarjamo občinstvo, da se vrši jutri poskusno filmanje tekmovalci za miss Ilirijo v kopališču Ilirije. Čas filmanja bomo objavili jutri. Dama, ki se namerava udeležiti lepote tekmovalca, se ponovno naprošajo, naj se prijavijo osebno pri upravi kopališča od 7. do pol 8. zvečer, kjer dobe tudi vse potrebne informacije.

— Sezonski najdeni predmetov, prijavljenih policijski direkciji v Ljubljani v času od dne 16. do dne 31. julija 1929: 30 Din; 150 Din; rožna torbica, v njej 40 Din, 1 ogleдалce in 1 bel robc; torbica, v njej 30 Din, 1 bel robc, 1 koledarček in priznanica na ime Fifer Ljubka (Amalija); zlata damska ura; nalivno pero; denarnica v njej 5 kšev; naočniki; zlat prstan z

dvema kamenčkoma, tretji manjka; denarnica s 120 Din; vzorna vrv in listnica v njej razni papirji na ime Karlovšek Janko. — V kavarni »Union« so se našli tisle predmeti: 5 cigaretnih doz, na eni izmed njih napis »Sarajevo 17. X. 1914«, 1 tobačni mehur iz gumija, 1 pozlačena kravatna igla, duble držalo za svinčnik, priprava za snazjenje nohtov, listnica s korespondenco na ime Wernig Franc, mala denarnica s 5.50 Din, knjiga »Slovenici v Italiji«, knjiga »Radio-Amater«, 8 ovratnih ovijač, 5 parov ro-kavic, sportna čepica, usnat pasek od moške žepne ure, 3 palice, 3 moški dežniki, 3 moški klobuki, in zavitek žebeljev. — V železniških vagonih so bili najdeni tisle predmeti: 4 dežnik, 6 kg kumar, knjiga, prazna aktovka, aktovka z obleko, slamnik, solčnik, par platnenih čevljev, kolesarska zračna sesalka, 4 klobuki, damska jopca, star žepni nož, 2 vreči, 1 damski plašč, palica, 4 m cevi, usnjen pas in otroška torbica.

— Uj II. kolonija mestne občine ljubljanske v Veleosem se vrne v sredo, 14. t. m. ob 12. uri v Ljubljano. Starši se pozivljajo, da pričakujejo deco ob 12. uri pred Mestnim domom.

— Uj Odvetnik dr. Josip Jerič se je preselil v Dalmatinovo ulico št. 3 — prvo nadstropje. 456-n

Z Jesenic

— Ustanovitev akademskega krožka na Jesenicah. Od jesenjskih visokošolcev smo prejeli sledeči dopis in ga objavljamo: V torek, dne 6. avgusta t. l. se je vršil v gostilni g. Davorina Tancarja ustanovni občni zbor akademskega krožka na Jesenicah. Izvoljen je bil sledeči odbor: medicince Bogataj Jože, predsednik, montanist Peklar Adolf, tajnik, teolog Lampič Lado, blaginjak, jurist Stolcer Kristo, odbornik, jurist Gorup Stane in medicince Tancar Avgust kot revizorja. Po zgledu drugih mest smo si tudi mi ustanovili svoj krožek, ki je popolnoma stanovskega značaja. Trdno smo prepričani, da nas bo javnost pravilno razumela in nas v vseh oziroli podpirala. Kulturna društva naj bodo uverjena, da se s tem, da smo si ustanovili svoj krožek, nismo odtegnili delu pri njih, ampak nasprotno, vedno smo jim pripravljeni pomagati ne samo kot posamezniki, temveč tudi kot celota.

— Gradnja Sokolskega doma na Jesenicah lepo napreduje. Te dni bo stavba dozidavana že do vrha ter se bo začel sestavljati strešni stol. Zidarska dela izvršuje solidno ljubljansko gradbeno podjetje Slokan-Svetina, tesarska dela izvršuje tvrdka Fran Ravnikar iz Ljubljane, mizarska dela so prevzeli združeni domači mizarski mojstri, kleparska dela je dobil g. Neuman, kjučavničarska pa g. Fr. Smajdek iz Jesenic. Dela za napeljevanje elektrike in vodovoda pa so še v razpisu. Vsa stavba je 47 m dolga in na najširši strani 34.50 m široka ter bo popolnoma dograjena še to jesen, tako da se bo lahko že v novih prostorih vršila sredi novembra proslava 25-letnice obstoja Sokola na Jesenicah. Poleg telovadnice, ki bo 23m dolga, 12 m široka in 7 m visoka, bo še gledališki oder 12 m širok in 10 m globok, ter več večjih in manjših sob za razne odseke in stanovanje za hišnika. Na zunanaj pa stavba v višino še ne bo popolnoma dograjena ter se že sedaj stavba izvršuje tako, da se bo v nekaj letih lahko še dvignila za 2 nadstropji, ki jih predvideva prvotni načrt. Društvo za zgradbo doma gospodarski sila uvidno in izvršuje pri gradnji le to, kar društvo prostorov nujno potrebuje za nemoteno delovanje in to v popolnem skladu s sredstvi, ki jih ima na razpolago in z onimi, ki so jih in bodo prispevali ugledni rodoljubi v Sloveniji. Ko bo pa dom popolnoma dograjen, bo to impozantna stavba, v kateri bodo imeli prostore lahko vsa društva na Jesenicah. Predvsem bo lep utis napravilo poleg doma obširno lemo telovadišče, ki bo eno največjih na Gorenjskem in na katerem bo lahko nastopilo do 500 telovadcev, katero dobi tudi primerno ograjo.

— V jahalnicah. Pogledite, kako izborna zna moj mož jahati. Zdi se, da je kakor zražen s konjem.

— Saj res, skoro bi ne razločil, kje se sačenja konj in konča vaš mož.

— Navijana deca. Poglejte, kako izborna zna moj mož jahati. Zdi se, da je kakor zražen s konjem.

— Saj res, skoro bi ne razločil, kje se sačenja konj in konča vaš mož.

— Navijana deca. Poglejte, kako izborna zna moj mož jahati. Zdi se, da je kakor zražen s konjem.

— Saj res, skoro bi ne razločil, kje se sačenja konj in konča vaš mož.

— Navijana deca. Poglejte, kako izborna zna moj mož jahati. Zdi se, da je kakor zražen s konjem.

— Saj res, skoro bi ne razločil, kje se sačenja konj in konča vaš mož.

— Navijana deca. Poglejte, kako izborna zna moj mož jahati. Zdi se, da je kakor zražen s konjem.

— Saj res, skoro bi ne razločil, kje se sačenja konj in konča vaš mož.

Beli medved napadel ekspedicijo

Albertinijevo italijansko ekspedicijo, ki se je napotila z ladjo »Heimen Sucia« v polarne kraje, da poišče ostanke Nobilovega zrakoplova, je doletela težka nesreča. V sredo zvečer je napadel vodjo ekspedicije Guidoza in nekaj članov sestradan beli medved. Poveljnik ekspedicije Albertini je po-grabil puško in hitel tovaršem na pomoč. Nesreča je pa hotela, da se je udrl pod njim led in Albertini je padel v vodo. Pri tem se je sprožila puška in strel je zadel Guidoza, ki je na krovu kmalu podlegel težki poškodbi. Ker ladja ni mogla doseči kopnega, so Guidozaovo truplo zavili v oledo in spustili v morje.

324 letnica podmornice

Ko so med svetovno vojno divjale nemške podmornice, so mnogi trdili, da je podmornica nemški izum. Toda poznavalci tehnike so vedeli, da je že francoski romanopisec Jules Verne problematično in teoretično razmišljal o nevidnih ladih, ki bi plule pod morsko gladino. Z mislijo, kako pluti pod vodo, so si ljudje belili glave že davno. Letos mine 324 let, odkar je zgradil holandski mehanik in pomorščak van Drebbel prvo podmornico, s katero je uspešno plul po Temzi. To je bila očitno prva podmornica, vozila je na ročni pogon in mogla se je potopiti samo za toliko časa, da je dolnar porabil ves kisik, kar ga je bilo v čolnu. Kljub vsej primitivnosti je pa vozil Drebbel s svojo podmornico po Temzi iz Westminsterja skozi London do Greenwicha. Seveda pa ni vozil ves čas pod vodo.

Od tega primitivnega poskusa je minilo skoro 150 let, predno je zgradil Američan Bushnell podmornico, določeno teoretično za vojne svrhe. Tudi ta podmornica je bila zelo primitivno konstruirana. Prostora je bilo v njej samo za enega moža, ki je moral v njej vžak. Če se je hotel potopiti, je odprl zaklopnico, voda je vdrla v spodnji del čolna in ga tako obežila, da se je potopil v vodo. Če je pa hotel dolnar spraviti to primitivno podmornico zopet na površje, je moral vso vodo izčrpati z ročno črpalko.

Večjo podmornico, v kateri je bilo prostora za pet mož, je zgradil l. 1801 v Brestu Foulton. Sistem je ostal v bistvu nespremenjen, samo da je imela podmornica v posodah kondenziran zrak. Ta podmornica je mogla ostati 8 m pod vodno gladino 4 ure. Prva podmornica na strojni pogon je bila zgrajena šele l. 1885. Na vodi in pod vodo so jo gonili parni kotli, katere so pozneje izpodrinili električni akumulatorji. Sedanje podmornice so v primeri s prvotnimi pravi orjaki, kajti v nekaterih iz prostora za 130 mož.

Kaznovan pek

Seljak Olaf je dobavljati bogatemu peku v Stockholmu maslo. Temu se je nekoč zadelo, da je masla manj nego običajno. Položil je maslo na tehniko in bilo ga je res manj. Ogorčen je prijavil pek sleparji sodišču.

Olaf je moral pred sodnika, ki ga je vprašal, če nima doma tehnične. Pa je dejal Olaf, da jo ima, samo uteži nikoli ne rabi.

— Zakaj pa ne? se je začudil sodnik. Saj brez uteži ne moreš stehitati masla.

— O, pač! Vedno, kadar moram peku dobaviti maslo, položim njegov 2 kg težak hlebec kruha na tehniko in odmerim količino masla, ki odgovarja tej teži.

Seljak je bil oproščen, pek je pa moral z dolgim nosom domov.

Mož na smrtni postelji. Star švedski kmet je umiral. Videč, da se mu bliža zadnja ura, je zbral svoje moči in dajal ženi razna navodila, kako naj ravna po njegovi smrti.

— Ne pozabi, Marija, — je jecjal, — da mi dolguje Jahonson 25 kron.

— Cujte, — je dejala žena sosedom okoli postelje, — še zadnjo uro je tako previden.

— In ne pozabi, Marija, je nadaljeval umirajoči, da staremu Pettersenu dolgujem 50 kron.

— Siromak, — je monila žena, — že zopet se mu blede.

Hitro, da ne bo prepozno. Ste že slišali, dragi sosed? Cigan-ka je po kartah opozorila svetnikovo, naj se da ločiti in baje se je že ločila.

— Ali imate točen naslov te ciganke?

August Blanche

Na valovih strasti

Roman

— Ah ne, — je menil Laborde, — dajte jih raje Saint-Cecili, ona jih prišije mnogo boljše na nasprotni strani. Če že imamo nekaj dobrega, ne smemo obdržati sami, marveč moramo dati tudi drugim... Toda tiše! Zdaj se je pričel ples na vseh straneh. Zdaj se bje boj na vse štiri vetrove. Allons, enfants de la patrie!

Na drugem koncu ulice so začele pokati puške in kmalu je dim zakril vso ulico. Tam je vojaštvo navalilo na manjše barikade, ki so se branile.

— Aaj! je vzklilnik pesnik. — Zdaj razprošira Bellona svoja krila nad vso rue Rambuteau. Zdaj nastaja vselej življenje in umirani ne bo dolgočasno... Ah, glej, glej, Marly je pri oknu! — je vzklilnik in skočil k nji. — Se nobene krogle nisem izstrelil tebi na čast... toda kmalu, prav kmalu boš videla, kako znam streljati.

Baterija na trgu je začela ponovno bombardirati glavno barikado.

— Bojazljivi psi lajajo vedno samo od daleč, — je zagodrdel Laborde. — Toda Sainte-Cecile jim kmalu zamaši gobec... Molčite tam, kjer govori svetnica! — je vzklilnik in sprožil lastno ročno orjaško možnar.

Baterija je utihnila, ker je ostala brez moštva, toda namesto nje so zadonele salve iz pušk.

Nove udarne kolone so navalile na barikado in vnel se je boj, kakršen se more vneti samo v velemtu.

Krogle od spodaj so se križale v zraku s krogami z barikade. Na hiše namerjene puške so izbijali revolucionarni vojakom iz rok s pohištvo, ki so ga metali skozi okna.

Ročne granate, ki so jih metali vojak na barikado, so eksplodirale v dežju kamenja, padajočega na glave napadalcev.

Sainte-Cecile je zarenčala tretjič in potok krvi so se poredili za njenimi krogami. Toda kri je tekla tudi na njeni strani.

— Au diable! — je zastokal Laborde in se obrnil k Armandu, ki je ležal kraj njega in neprestano streljal. — Au diable! Granata me je zadela v levo roko... Ne bo mi treba hoditi v Afriko, da bi se boril s Kabili. Zbogom vojaška služba! Vstopim v redakcijo radikalnega lista.

— Pokažite mi ranjeno roko, obvezem vam rano! — je vzklilnik Armand. — Bog varuj, da bi vas s tako malenkostjo odvrčal od tako važnega posla, — je odgovoril Laborde. — Streljate za štiri, a kamenje mečete za šest... Saj imam še desnico. O, zdaj razumem, kako zadovoljen bo moj šepasti poročnik!

— Armand! — je zašepetal Eugene, ležeč na drugi strani našega junaka. — Če vam ne bo pretežko, odvedite me k oknu, k moji ubogi Marly.

— Eugene, kaj je z vami? — Vedno sem imel lahka prsa, — je odgovoril Eugene z drhtečim glasom. — Zdaj pa diham nekam težko... Vzrok je ta, da sem vstal, hotel se prepričati, koliko svinca se je nabralo ta čas v moji žimnici, pa sem dobil sam kroglo v prsa... in krogla tiči tam trdno, čeprav

moja prsa niso natlačena z žimo, kakor tale žimnica.

Ta čas, ko je ranjenec s pojemajočim glasom pripovedoval, da je ranjen, ga je Armand vlekel k oknu.

Marly je stala pri oknu in sprejela je ranjenega pesnika v svoje naročje.

— Mila Marly, — je dejal Eugene smeje, — če znaš tako dobro izlečiti srce, kakor ga znaš zadeti s puščicami svojih oči, bi se lahko še nekaj let jezil nate, da si napravila iz mojih pesmi papilote (v papir zaviti bonbončki, op. prev.)... Bila si koketna, Marly, in mislila si, da belo labodje perje lepo pristaja tvojim črnim kodrom... Zdaj si jih pa zakriješ s črnim pajčolanom, Marly, in solzih oči boš prebirala, kaj je bilo napisano na papiloti.

Bleda ko zid je Marly z Armandovo pomočjo molče položila ranjenega pesnika v spalnico na divan, ki je bil preširok, da bi ga mogli potegniti skozi okno na barikado.

Armand je podpiral Eugenov glavo, Marly je pa hitro odšla ranjencu televnik in srajco. Obupno je kričnila, kajti iz rane na pesnikovih prsih ji je brizgnila na roko kri.

— Ne joči zavoljo moje krvi, draga Marly! — je zašepetal Eugene. — Ne pozabi, da odteka z mojo krvjo izgubljeni prestol, a moje srce se krči od zmagovalja. Armand, Armand! — je zastokal in se naslonil s hrbtom na steno... papir in pero, hitro!... Piši, jo že imam! Končno imam zadnjo kitico! Piši, dokler še ni prepozno... Piši!... Korekturo napravim že na onem svetu.

Solzih oči je vzel Armand pesnikov notez. Ena stran je bila okrvavljena. In poslušal je umirajočega pesnika, ki mu je narekoval med bobnanjem in pokanjem pušk četrti in zadnjo kitico svoje revolucionarne pesmi.

Pesnikova glava se je nagnila, oči so se zatisnile.

Smrt je zastrla njegov smejoči obraz z belim pajčolanom.

Marly je bolesto zakričala, objela je pesnikova kolena in pritisnila obraz na umirajočo prsa.

Kar je zadonel strel in zdelo se je, da pokajo stene. Bila je Sainte-Cecile, ki je že četrtič širila grozo in smrt.

— Je suis republicain! (republikanec sem, op. prev.), — je zaklical umirajoči. Tako je končal svojo zadnjo kitico in zadnja iskrica se je zasvetila v njegovih očeh.

Te besede so bile zadnje, ta pogled je bil zadnji.

Zaman je Marly s solzami segrevala pesnikovo truplo.

Armand je spravil zadnjo prijateljevo kitico na prsa in poljubil je hladne ustnice ljudskega pevca. Potem je skočil skozi okno in se pognal v vrtnec krvavega boja.

Reklama.

Gost: Že zopet muha v pivu. Natak: Ali ni to sijajna reklama, gospod? Sedem gostin je v našem kraju, a muhe gredo samo na naše pivo.

In mirna Bosna.

— S svojo prvo ženo sem imel grozne izkušnje. Če sem prišel malo pozneje iz gostilne, je tako kričala, da so jo slišali vsi stanovalci hiše.

— Kaj na druga žena, ali tudi kriči?

— Kaj še! Ta sploh malo govori. Čim vstopim, mi prisoli od vsake strani po eno krepko zaušnico in v hiši je mir.

„Umrjena žena“ se je vrnila po desetih letih

Mož, ki je bil osumljen umora, se je obesil v policijskih zaporih

V Miškolcu na Madžarskem je bil te dni odkrit nenavaden zločin. Po desetih letih je bil pojasnjen umor, ki ni bil umor, ki je pa kljub temu zahteval nedolžno žrtev.

Uradnik zavarovalne družbe Johna Kovacs se z ženo ni razumel. Često sta se prepirala in žena je opetovano izjavila, da bo moža zapustila. Pozimi leta 1918 je nenadoma brez sledu izginila. Polcija je sumila, da gre za zločin, aretirala je moža in ga obdolžila umora.

Kovacs je zatrjeval, da je nedolžen, toda našlo se je priče, ki so izjavile, da je Kovacs usodne noči, ko je žena izginila, hodil s svečo v roki po dvorišču, drugi so pa celo videli, da je na vrtu za hišo kopal. Ubogi mož si je vzel obdolžitev tako k srcu, da se je ponoči v celici v obupu obesil. Zjutraj so ga našli obešenega na nočno srajco.

Po Kovacsevi smrti je polcija preiskala vso hišo, prekopali so ves vrt pred in za hišo, toda o ženi ni bilo duha ne sluha. Ko so ostala vsa poizvedovanja zamaš, so oblasti zaključile preiskavo in nesrečnega Kovacs so brez vseh ceremonij pokopali. Pogre-

ba se niti njegovi sorodniki niso udeležili.

Od tega dne je preteklo več kot deset let, ko se je nenadoma izkazalo, da je bil Kovacs nedolžen. Kovacsseva pogrešana žena se je namreč javila svoji prijateljici Johani Vargha v Miškolcu, kateri je poslala obširno pismo. V pismu se je »umrjena« žena zanimala za usodo svojega moža in zanimala se je, če ji je mož kaj zameril in če je še jezen na njo. Pobergnila je od njega zato, ker je bil na njo zelo ljubosumen. Pobergnila je naprej v Nemčijo, tu pa se je vkrcala na parnik in se odpeljala v Ameriko.

V pismu pravi, da se ji je v Ameriki spočetka zelo slabo godilo, pozneje se je pa poročila z nekim monterjem, s katerim ima dva otroka. Sedaj se ji prav dobro godi, zanima jo samo, kaj dela njen prvi mož...

Pismo je seveda v Miškolcu vzbudilo splošno senzacijo, zlasti pa so gorčeni Kovacssevi sorodniki in znanci, kajti sedaj je očito dokazano, da je bil mož nedolžen. V očeh javnosti je sedaj Kovacs rehabilitiran, nezvesto ženo pa vsi obsojajo.

Madžarski Landru, ki je umoril 20 žensk

Po 17 letih slučajno odkrit morilec žensk — Sedel je zaradi uboja pod tujim imenom v ječi in je svoje zločine odkrito priznal

Že v soboto smo kratko poročali, da so na Madžarskem po 17 letih slučajno odkrili sadističnega morilca žensk v osebi Bele Kissa. Mož je sedel v kaznilišči v Aradu in sicer pod imenom Friedrich Wimmer. Zaradi uboja je bil obsojen na 5 let ječe. Ko so pa na podlagi fotografij in drugih dokazov dognali, da se skriva pod tem imenom zloglasni madžarski Landru Bela Kiss, je hotel izvršiti samomor, kar so mu pa pravčasno preprečili. Zločini tega nestvara, ki ima na vesti več žensk, so bili odkriti dve leti pred vojno. Bela Kiss je bil klepar v madžarskem mestu Czinkoti, kjer je imel hišico z vrtom. Živel je čudasko, bil je nedostopen in s sosedi sploh ni občeval. Ljudje so mislili, da je postal čudak zato, ker ga je bila žena zapustila. Pozneje, ko se je izkazalo, da je moril ženske, so bili pa ljudje prepričani, da ga žena ni zapustila, marveč da je postala žrtev njegovega sadizma.

Pred 17 leti je Kiss svojo hišico prodal in brez sledu izginil. Ko je hotel novi gospodar hišo podreti in zgraditi na istem kraju večjo, so našli delavci na obokano klet. V kleti so našli več železnih sodov, v kakršnih prevažajo bencin ali petroleje. Sode so odprli in nudil se jim je grozen prizor. V vseh so bila

razsekana ženska trupla.

ki so večinoma že razpadala. Zdravniki so sklepali, da so nekateri trupla ležala v sodu že pet let, druga pa komaj nekaj mesecev. Preiskava je dognala, da je iskal Kiss potom oglasov gospodinj, ki bi imele nekaj premoženja, toda nobenih sorodnikov. Na oglase se je odzvalo več zapuščenih žensk, ki so bile vesele, da jim je Kiss

kmalu obljubil, da se z njimi poroči. Vse je pregovoril, da se mu izročale svoj denar. Čim je bil denar v njegovih rokah, je Kiss svojo žrtev umoril.

truplo razsekal in spravil v sod, potem je pa čakal na novo žrtev. So sedje so bili prepričani, da je dotično gospodinjstvo odpustil in nikomur ni prišlo na misel, da jih po vrsti mori.

Ko so odkrili strahovite zločine, so začeli iskati sadističnega morilca, toda o njem ni bilo duha ne sluha. Oblasti so mislile, da je odpotoval v Ameriko, odnosno da je stopil v francosko tujsko legijo. Med svetovno vojno se je razširila vest, da je padel na srbskem bojišču. Nekateri so pa govorili, da se klati po svetu s cigani. Mož je bil namreč zelo podoben ciganu. Še sedaj ni točno znano, kje se je skrival. Med vojno ga seveda niso mogli iskati in tako se je lahko skrival pod tujim imenom. Najbrže je bil na bojišču, kjer je vzel padlemu vojaku Friedrichu Wimmerju dokumente. Pred petimi leti je v prepričju ubil svojega nasprotnika in pod imenom Wimmer je bil obsojen na pet let ječe.

Vest, da so po 17 letih odkrili sadističnega morilca, je vzbudila v madžarski javnosti splošno senzacijo. Vsa Budimpešta govori o Kissu in njegovih paznikih. Da ni sam zblebel jatiškim paznikom, da ni tisti, za katerega ga imajo, marveč nekdo, ki ima na vesti mnogo hujske zločine, bi ga najbrže sploh ne bili našli. V isti celici, kjer je bil zaprt, je sedel neki drugi zločinec in ta je jatiško upravo opozoril, da je Wimmer v resnici Bela Kiss. Dotični se je spomnil, da je bilo v opisu Bela Kisse rečeno, da rabi neko nenavadno

kletvico, katero je večkrat rabil tudi v ječi. Kiss je kmalu opazil, da se njegov sotrpin zanima zanj in da ga ima na sumu, da se skriva pod tujim imenom. Zato je začel hliniti blaznost in morali so ga vtakniti v prisilni jopič.

Sluteč, da je izdan, je hotel pobegniti, pa so ga ujeli. Ta čas je jatiška uprava dobila njegovo fotografijo, na podlagi katere je ugotovila, da ima res opraviti s Kissom. Ko so mu to povedali, se je začel smejeti, potem je pa nekaj časa besnel in končno je začel plakati. Odvedli so ga v samotno celico, kjer si je hotel prerezati žile na rokah, pa so mu samomor preprečili. Videč, da ni pomoči, je skesano priznal, da je umoril 13 žensk. Ko so mu dejali, da so našli več trupel, je izjavil, da ni izključeno.

da jih je umoril 20,

več pa nikakor ne. Vprašanje, da li je bila med žrtvami tudi njegova žena, je odločno zanikal. Pač pa je priznal, da je budimpeštanski policiji opetovano pošiljal anonimne dopise, v katerih ji sporoča, da je umrl. S tem je hotel policijo prepričati, o svoji smrti, da bi ga nehala iskati.

Mrličeva pustolovščina

V mestecu Ventivoglio pri Bologni, znanem po bogatih vinogradih, je umrl te dni premožen in ugleden posestnik Luigi Beramaschi. Umrl je v bolnici in sorodniki so mu pripravili svečan pogreb, katerega so se udeležili vsi občinski svetovalci, sole in deputacije iz okoliških krajev. Po pogrebu so priredili veliko gostijo, na kateri so dobro jedli in pili, kakor je pač običaj, če umre bogat človek. Toda na pokopališču se je zgodilo nekaj nepričakovane. Grobar je hotel grob zasuti, pa je ves presenečen ugotovil, da je krsta nekam čudno lahka. Odprl jo je in malo je manjkalo, da ga ni zadela kap, kajti krsta je bila prazna. Nastala je splošna panika. Alarmirali so karabinjerje, ki so pregledali vso okolico, toda mrliča ni bilo nikjer. Oblasti so mislile, da je imel Beramaschi sovražnika, ki je njegovo truplo odnesel in oskrnil. Govorilo se je tudi o politični osveti, čeprav pokojnik ni imel političnih nasprotnikov, ker se v politiko sploh ni vmešaval.

Končno je poveljnik karabinjerjev preiskal mučno zadevo in ko je prišel v bolnico, je našel truplo v mrtvašnici. Uslužbenici so namreč krsto zabili, truplo so pa pozabili položiti v njo. Pogreb se je moral vršiti drugič in uglednega meščana so pokopali tiho takor samomorilca. Mestni očetje so si nakopali veliko blamažo in po pravem pogrebu sorodniki niso mogli pogrebeve rogoštit, ker so bili vse popili in pojeli že prej.

Zmešani pojmi.

Mala Spelica je morala za domačo nalogo napisati imena vseh domačih živali. Med pisanjem je na nenadoma skočila k mamiči, rekoč: Mamiča, kakšen pa je dostojen izraz za svinjco?

Skrbna žena.

Tako, ženska, vračam se naravnost iz zavarovalnice. Dal sem se zavarovati za pol milijona.

Saj sem vedno trdila, da tako dobrega moža ni pod solncem. Zdaj te ne bo treba več svariti, da je nevarno skakati med vožnjo na tramvaj.

Odvetnika dr. Drago Marušič in dr. Viktor Vovk, Ljubljana, sta se preselila

s svojo pisarno iz dosedanjih prostorov v Tavčarjevi ulici šte. 4

v pritličje hiše v Tavčarjevi ulici šte. 1

Primerno mesto

želi gospa tu ali izven Ljubljane. — Vajena je železne, specerijske, manufakturne in konfekcijske trgovine; razume se tudi v knjigovodstvu. — Nastopi lahko s 1. oktobrom. — Cenj, ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Zanesljivost«. 1669

Natečaj.

Glavni zadrugišni savez v kraljevini SHS v Beogradu potrebuje

tajnika.

Vpoštev prihajajo v prvi vrsti osebe, ki so dovršile pravne nauke na kakikolišni (juristi), ter z zadrugišno ali specijalno ekonomsko izobrazbo. Morajo biti državljani Kraljevine SHS.

Plača in drugo po pogodbi. Reflektanti naj dostavijo ponudbe, opremljene s curriculum vitae in z ostalimi dokumenti in z navedbo, na kakšno plačo in na katere druge pogoje reflektirajo, upravnemu odboru Saveza, Beograd, Frankopanova 15, najkasneje do zaključno 25. avgusta 1929.

GLAVNI ZADRUŽNI SAVEZ.

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisalnih, računalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in blagin.

Lud. Barača, Ljubljana, Šelenburškova ulica šte. 6

Točna postrežba Konkurenčne cene! Telefon 2980.

Makulturni papir

kg à Din 4'—

prodaja unrava "Slov. Naroda"

Dober in poceni

nakup Vam je zagotovljen, če se potrudite ogledati zalogi

tvrdke NOVAK
LJUBLJANA, Kongresni trg 15

Velika izbira moških štofov, damskega blaga, Schroll tkanin za perilo in rjuhe itd.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

Urejšajo: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jeserjak. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christol. — Val v Ljubljani.

>Mali oglasi<

Vaša beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakalo — Na upravljanje brez znakale ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Stanovanje

obstoječe z ene ali dve sobi, kuhinje in priključki, se išče za takoj. Ponudbe z navedbo naložnine na upravo »Slov. Naroda« pod septem. 1645

Elegantno sobo

sošno, parket, elektrika in poseben vhod, oddam v sredini mesta. Pismene ponudbe pod »Elegantno« na upravo »Slov. Naroda«. 1644

L. Mikuš
LJUBLJANA Mestni trg 15

prilaga svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

15. avgusta

vsi k žrebanju loterije

„Županove jame“

v Ponovi vasi pri Grosupljem!

Soba s štedilnikom

zelo oddam stranji brez otrok. Naslov v upravnstvu »Slov. Naroda«. 1670

2 tovarna avtomobila

takoj naprodaj za 10.000 Din. — Polizve se na Karlovski c. št. 30 v trgovini L. Lupeš. 1663

Šivalni stroj »Singer«

dobro ohranjen, se ugodno prodaja. Ogleda se: Stan in Dom (Vila Hrovati) parter, levo. 1665

Razpis.

Gradbeni odsek Sokolskega društva v Štepanji vasi odda zidarstvo, tesarska in mizarska dela za zgradbo Sokolskega doma v Štepanji vasi.

Nadeti, pogodi in vsi pripomočki so na razpolago do 18. t. m. pri bratu Francetu Slani v Ljubljani, Poljanska cesta 87/1, dnevno od pol 14. do pol 16. ure.

Ponudbe je vložiti istotam do ponedeljka dne 19. avgusta 1929. V Štepanji vasi, 12. aprila 1929.